

HANNIMÜNZER

ME DOVÁ
SMRT

HANNI MÜNZER

Medová smrt

Copyright © Hanni Münzer, 2015

Všechna práva vyhrazena.

*Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Překlad © Dita Sutterová, 2017

Obálka © Kreatika s.r.o., 2017

© DOBROVSKÝ s.r.o., 2017

ISBN 978-80-7585-257-1 (pdf)

HANNI MÜNZER

Medová smrt

Překlad: Dita Sutterová

*Simonovi – malému andělu,
který s námi pobýval na této zemi příliš krátkou dobu.*

MEDOVÁ SMRT

Jeden lid kdysi horlivý,
nenasyta po pokladech květů.
Ve spolku s přírodou,
sladkou a jantarově zlatou, která se stala jeho kořistí.

Nebeský bůh se radostí smál,
jak pyšná královna na všechno dohlíží.
Deborah, s majestátním jménem,
krásná a chytrá a uzavřená,
lhostejná sluneční záři,
sledovala její veselý tanec.

Najednou, tam: cizí vůně,
přítomná bytost poukazuje na hrobku?
Člověk, kat přírody, který všechno ničí,
zlaté hejno napořád umlčel.

Královny krveprolití unikly,
smyslů zbaveny přemýšlely nad pomstou.
Nepřátelské dílo stvořily
a vybraly si hořkou smrt.

Dodnes tmavé stíny
ztracené nebe oplakávají.
Kdysi nadějný lid – bezduchý a nehybný,
pro který znamenala více odplata než život – hlupáci.

Raffael Valeriani

Zpočátku je zlý sklon jako kolemjdoucí, pak jako host
a nakonec jako hostitel.

Talmud Bavli Suka 52

PROLOG

Říká se, že pravda je občas těžší, než sám bůh dokáže unést.

Přitom je závislá na své vlastní podstatě. Když to člověk čeká nejméně, vyplave na povrch jako bublina na hladinu a z něčeho ho obviní.

Moji rodinu tohle postihlo, když zemřela moje babička a následně ve stejný den moje matka beze stopy zmizela.

Byly tak vyvolány události ze starých, zažloutlých listů, ležících na dně zapomenuté krabice.

Minulost nás dostihla.

ČÁST 1

Felicity

Přítomnost

KAPITOLA 1

Seattle, Washington, USA, květen 2012

„A jsi si opravdu jistá, že děláš správnou věc?“ zeptala se Olivia kamarádky. Bylo to snad už posté během poslední hodiny. Stopy rozzlobení v hlase se zmírnily. Stejně tak zájem její kamarádky Felicity na to nějak zareagovat.

Felicity se místo odpovědi soustředila na balení věcí do kufru biblických rozměrů, který dostala od své nepraktické matky.

Olivia ležela na posteli, jedla jablko a našťavaně svou kamarádku pozorovala.

Felicity správně vytušila, že se Olivia ještě dostatečně neuklidnila. „Já prostě nemůžu pochopit, proč mi to děláš. A ještě k tomu za zády. Co sis prosím tě myslela?“

Tak to byl ten hlavní problém. Felicity se snažila potlačit smích. Olivii nenašťvalo to, co udělala, ale to, že to před ní tajila, před svou nejlepší kamarádkou a nejzvědavějším člověkem na světě.

Felicity tuto námitku stejně jako všechny předešlé ignorovala a zvolala: „Hotovo!“ Prudce zaklapla kufr. Zvuk padajícího víka měl v sobě něco konečného. Znamenal konec diskuze.

Pro Olivii to však konec nebyl. „Myslela jsi alespoň chvíli na Richarda?“ Vytáhla na závěr svůj triumf.

Felicity chodila po pokoji. Tímto se Olivia opravdu dotkla jejího bolestivého místa. Richard. Spolehlivý nadaný muž se skvělými vyhlídkami a také velmi krásný. Oliviiin bratr byl o deset let starší a už byl uznávaným chirurgem, zatímco dívkám ještě barva na diplomu ani nestihla zaschnout.

Všechny zaměstnankyně dětské nemocnice v Seattlu mu le-

žely u nohou. A zrovna ona, Felicity, byla tou, která ho měla opustit a vložit mezi ně celý světadíl.

„On tě fakt miluje, víš to?“ Olivia teď promluvila celkem tiše.

„Jo, vím.“ Zrovna včera, když se spolu loučili, jí to řekl. Richard opravdu nechtěl, aby odjela. Zkusil úplně všechno, aby ji přemluvil zůstat, dokonce ji chtěl požádat o ruku. Nechtěla, a hlavně nemohla myslet na jeho smutný obličej, na to zklamání v očích, které viděla, když ho odmítla. Loučení s ním jí málem zlomilo srdce. Cítila se, jako by jí od včera tloukla v hrudi místo srdce nějaká odporná hrouda. Sama sobě nerozuměla, a přesto nemohla jednat jinak.

Tak to s ní bylo ale vždycky. Nějaká vnitřní neúplnost ji hnala neustále dál. Pochybovala, že to vůbec někdy skončí. Doufala, že tomuto vnitřnímu tlaku unikne, když si splní svůj velký sen a stane se lékařkou. Čím víc se konec studia a zkoušky blížily, tím v ní ten tlak vydat se novým směrem a uniknout ze svého uspořádaného života, sílil.

Přitom si nepřála nic jiného než někam dojít a najít pevné místo ve svém životě. Ale stejně jednala neustále ve snaze vzdorovat, podrobovat se, což vycházelo z její duše. Bylo to, jako by si sice přála žít, ale musela se chovat jinak. Sama se chytila do pastí.

Zkoušela to Richardovi vysvětlit. Ale jak může člověk vysvětlit něco, čemu sám nerozumí? Byla uvězněná sama v sobě a měla depresi. Richard ji opustil.

„Už se nikdy nezamiluju.“ Nevěděla, odkud ta melancholická věta přišla, ale najednou tu byla. Tato myšlenka v ní zanechala pocit samoty a hořkou chuť strachu.

„Co jsi to právě řekla?“ Olivia se podívala zaraženě na svou kamarádku.

Felicity netušila, že to vyslovila nahlas. Najednou si uvědomila, od koho tu větu znala. Vyslovila ji její babička před mnoha lety, a to krátce předtím, než onemocněla Alzheimerem. Zvláštní, že jí ta věta zrovna teď dávala smysl. I když na druhou stranu vlastně ne: její babička před šesti dny zemřela ve věku osmdesáti sedmi let. Její smrt byla vysvobozením nejen pro ni, nýbrž pro celou rodinu.

Felicity kvůli pohřbu odložila let do Kábulu, kde měla pracovat pro organizaci poskytující pomoc – Doktoři pro svět (Doctors for the World).

Zazvonil jí telefon. To musí být její matka Martha. Vlastně už tady měla dávno být. Trvala totiž na tom, že ji odveze na letiště.

Felicity vzdychla. Téměř hodinová cesta na letiště jí naháněla strach. Věděla, že ji matka zaručeně využije jako další pokus vymluvit jí její plán. „*Milosrdný bože, zrovna Afghánistán! Ty musíš být vážně blázen, Felicity, opravdu. Tak dlouho jsi studovala jen proto, abys pobíhala na konci světa se závojem? Aby ses mohla poflakovat? Jak jenom můžeš? A to ani nemluvím o tom, že se tady Talibánci poslední dobou neustále vyhazují do vzduchu. Hrozný!*“

Nevolala jí však matka, ale otec. Od mozkové mrtvice, která ho před rokem postihla, zůstal na vozičku. Postupem času se ale celkem zotavil a už na něm nebyl tak závislý. „Ahoj, holčičko,“ pozdravil ji, „je už u tebe maminka?“

„Ahoj tati, ne není, vlastně jsem ti právě chtěla volat a zjistit, kde mamka tak dlouho je. Už aspoň vyjela?“

„To je právě zvláštní. Vypadá to, že dneska v noci vůbec nepřišla domů. To ještě nikdy neudělala. Vlastně jsem doufal, že byla u tebe.“

„Co prosím? Mamka že nepřišla domů?“ Felicity tomu nemohla uvěřit. Její matka sice měla slabé stránky, ale byla spolehlivá a nikdy nenechávala otce přes noc doma samotného, natož teď, když byl po mozkové mrtvici.

„A nemohlo se stát, že ti volala a ty jsi to jen neslyšel?“

„Ne, poslechl jsem si záznamník. Žádný nepřijatý hovor ani zpráva. A mobil má vypnutý. Kde jen může být?“

„Kam tak mohla včera jít? Nešla náhodou na výborovou schůzi? Tam ale člověk určitě může telefonovat.“ Matka byla aktivní v mnoha dobročinných činnostech, smyslem jejího života bylo starat se o ostatní. A to nejen o vlastní rodinu, honilo se Felicity hlavou. Přestaň, nebuď k ní nespravedlivá, okřikla se okamžitě. V posledních letech ji už snášela mnohem lépe.

„Ne, na žádné schůzi nebyla. Ale včera v poledne jí volali

z ústavu sociální péče. Žádali ji, aby přišla uklidit pokoj tvé babičky. Prý ho naléhavě potřebují pro další pacienty.“

„Už jsi tam volal?“

„Samozřejmě. Řekli mi, že se tam odpoledne na půl hodiny zastavila. Ošetřovatel ji viděl, jak utíká pryč s nějakou krabicí.“

„Utíká? Mamka? To mi k ní moc neseď.“

„Mně také ne a taky se jí moc nepodobá, že by se neozvala. Myslíš, že se jí mohlo něco stát? Že měla třeba autonehodu?“

Felicity zaslechla v otcově hlase úzkost.

„To se brzy dozvíme. Víš co, tati? Přijedu k tobě a zavoláme členům výboru. Určitě to bude mít nějaké jednoduché vysvětlení. Třeba zase propadla tomu svému maratonu evangelických svátků a zapomněla na všechno kolem. *Nebo to je mámin nový trik, jak mi zabránit odletět do Kábulu...*“

„Ale co tvůj let?“ zeptal se otec, jako by jí četl myšlenky.

„Ten neřeš, můžu ho odložit. Služba mi stejně začíná až za týden. Tak já u tebe budu do půl hodiny. Můžeš mezitím zkoušet zastihnout mamku na mobilu. Zatím, tati.“

„Chápu správně, že tvoje máma zmizela?“ ptala se Olivia nevěřícně.

„Jo, nejspíš už včera odpoledne. Přinejmenším se tátovi od té doby neozvala. Od jeho úrazu mají oddělené ložnice, protože táta chodí brzy spát, všechny ty prášky, které musí brát, ho unavují. Proto si všiml až dnes ráno, že nejspíš vůbec nepřišla domů.“

Olivia vyskočila z postele a šla vyhodit nakousnuté jablko. „Pojď, já tě k tátovi zavezu. Taky mě zajímá, co je s tvou mámou.“

Cestou Olivia prohodila zamyšleně: „Nedávno ses zmínila o Marthině maratonu evangelických svátků. Nebojíš se, že už je to zase tady?“ Dívky se znaly od školky, takže Olivia moc dobře věděla o náboženských záchvatech Felicityny matky. „Vzpomínáš si, kdy se to stalo naposledy? Je to už celkem dávno, ne?“ ptala se dál Olivia.

Felicity se zamyslela. Muselo to být už přibližně osm let, kdy se naposledy Martha Benedict, bývalá řádová sestra, na celé dny zamkla a prosila boha o odpuštění za to, že ho zklamala. Předtím

se to stávalo pravidelně, v odstupech tak šesti měsíců. Felicity si poprvé uvědomila, že dřívější, doslova fanatická pobožnost její matky se rok od roku zmenšovala. Svraštila čelo. Možná ale mělo na postupné zlepšování stavu matky vliv to, že její babička Maria musela být kvůli postupujícímu onemocnění Alzheimerovou chorobou umístěna do ústavu sociální péče. Svěřila se s tím Olivii: „Možná u ní smrt babičky vyvolala opětovné uchýlení se k bohu. Snad to s tím ale nesouvisí. Pro tátu to bylo tehdy dost těžké a teď by to u něj jen otevřelo starou ránu. Vždycky si pak připadá jako podvedený.“

„No jo, tvoje máma vás vlastně celý život podváděla. Upřímně, vždycky jsem vás s tátou obdivovala za to, že jste vydrželi ty její rozmary. Mně hučí ještě teď v uších to její *mea culpa, mea maxima culpa*. Ona je tak dvakrát víc věřící než můj brácha Fred, který je jezuita.“ Olivia si tentokrát opravdu nebrala servítky.

Felicity zkřivila obličej. Nebylo to poprvé, co její kamarádka otevřela toto téma. Ale měla pravdu, že táta mámě vždycky všechno odpustil, zbožňoval ji. Byl o patnáct let starší než ona, a když se poznali, byli už oba na svatbu celkem staří. Felicity byla jejich jediným dítětem. Její matce bylo přes čtyřicet, když otěhotněla. Obě u porodu málem zemřely a Felicity potom musela zůstat několik měsíců v nemocnici. Martha Benedict také považovala za boží trest, že tehdy vystoupila z františkánského řádu, aby si vzala jejího otce Arthura. Felicity tak moc doufala, že zmizení matky bude mít úplně jiný důvod než návrat ke starému žalu.

Oliivin starý peugeot odbočil na Richmond Beach Drive a zastavil před cihlovým domem Felicitiných rodičů. Otec stál ve dveřích a opíral se o berle. Přestože venku foukal od pobřeží studený vítr a cuchal mu šediny, neměl otec bundu. Jejich dům ležel přímo na Puget Sound a od Pacifiku ho dělil jen malý kus pevniny. Když Felicity uviděla ten starostlivý obličej, neodvážila se mu ani vytknout, že takhle bude brzy nemocný.

Vedla ho zpátky do domu a on jí mezitím popisoval nejnovější zprávy. Felicitina matka se stále neozvala, její mobil byl vypnu-

tý a hovory s členy výboru, které otec mezitím uskutečnil, také nic nepřinesly. Felicity ještě zkontrolovala záznamník, ale ten také neobsahoval žádné zprávy. Její otec vlastní mobil neměl.

Felicity zavolala sama ještě jednou do ústavu sociální péče Woodhill, ale dostala stejné informace jako otec: Matka tam byla půl hodiny a pak odešla, aniž by se rozloučila. „Ten ošetřovatel, který ji viděl... Mohla bych si s ním na chvilku promluvit? Možná mu máma přeci jen něco řekla?“

„Ne,“ odpověděla stroze zástupkyně ústavu. „Pan Gonzalez je pro mě nepostradatelný. Vaši matku zaznamenal jen proto, že ho málem porazila a jemu kvůli tomu spadl tablet. Mohu se zeptat, co teď bude s pokojem vaší babičky? Pokud byste ho totiž do zítřejšího poledne neuklidili, museli bychom vám započítat další měsíc.“ Felicity zvedla oči k nebi, ale pokusila se o klidný tón: „To je v pořádku, já se o to postarám.“ A zamyšleně zavěsila.

„A co teď? Někde přeci musí být. Co když se jí něco přece jen stalo?“ zeptal se otec, jehož obličejí čím dál více zaplňovaly vrásky. Felicity ho vzala za ruku a pevně ji stiskla.

„Zavolám na nouzovou linku nemocnic v okolí. Pak budeme mít jistotu, jo, tati?“

„To přeci můžu udělat já, Felicity. Ty radši zavolej do vaší telefonní společnosti. Ta ti určitě může říct, kde byla naposledy ohlášena poloha mobilu tvé mámy,“ navrhla Olivia a pustila se do práce. Oliviiino pátrání v různých nemocnicích naštěstí ukázalo, že žádná Martha Benedict přivezena nebyla.

Felicitin hovor s telefonním operátorem byl také přínosný. K velkému překvapení jí oznámil, že mobil její matky byl naposledy přihlášen na letišti Seattle-Tacoma. „Co dělá mamka na letišti?“ divila se Felicity a dívala se z Olivie na tátu.

„Možná se spletla a myslela si, že jsi měla odletět už včera,“ přemýšlel nahlas její otec. Přitom ale zakroutil hlavou, jako by tomu sám nevěřil.

„To si neumím představit, nedává to smysl. Chtěla mě přeci ještě sama vyzvednout a odvézt.“

„Možná se rozhodla udělat si nějaký spontánní výlet,“ ozvala se Olivia.

„Ale ona si přeci vzala jen kabelku. Kdo by jel na výlet bez zavazadel?“ namítl Felicitin otec.

„To by ses divil, strýčku Arthure,“ odpověděla Olivia, která mu odjakživa říkala strýčku. „Mám nápad: Co kdybychom se zaměřili na vyúčtování kreditní karty? *Follow the money!*“

„Prosím? Co to znamená?“ sledoval ji Arthur zmateně.

„To znamená, že se Olivia až moc dívá na kriminálky,“ řekla Felicity. „Ale možná máš pravdu. Za pokus to stojí. Zavolám do banky, možná máma kartu nedávno použila.“ Jelikož znal Felicitin otec odpověď na bezpečnostní otázku k Marthině kartě, dostala se Felicity k účtům celkem snadno. Její matka si skutečně včera odpoledne zamluvila letenku do Říma – Fiumicina.

„No teda. Koho zná tvoje máma v Itálii?“ ptala se Olivia.

„Nikoho,“ odpověděla Felicity s tátou jednohlasně. Podívali se na sebe překvapeně.

„Takže přeci jen návrat zpět?“

„Jak jsi na to přišla?“ nechápala Felicity.

„Řím, papež, hlava katolické církve. No, nedošlo ti to? *Mea culpa*? Nežádala tvoje máma už několikrát předtím přímo u nejvyššího soudu o odpuštění?“

„Ó, můj bože,“ Felicity a Arthurovi to došlo zase ve stejnou dobu.

„Amen,“ dodala suše Olivia.

Druhý den v poledne už stála Felicity v odletové hale letiště Seattle-Tacoma. Místo toho, aby držela v ruce letenky do Kábulu, měla jen jednu, a to do Říma.

Mezitím si uvědomila, že její máma nechystá žádný žalostný návrat. Ne, Martha Benedict tímto započala cestu zpět, cestu do minulosti své zemřelé matky.

Felicity jela po návštěvě otce s Olivíí do Woodhillu. Něco ji tam táhlo a říkalo jí, že tam najde odpovědi na své otázky.

S Olivíí nejprve ještě jednou pořádně prohledaly pokoj její babičky, ale nic nenašly. Čím dál víc se Felicity honily hlavou myšlenky spojené s tajemnou krabicí, se kterou její matka údaj-

ně tak spěchala z ústavu sociální péče. Měl obsah té krabice něco společného s jejím záhadným zmizením? Také si chtěla promluvit s babiččíným ošetřovatelem, kterým byl starší Mexičan.

Jeho popis předešlého dne ale nepřinesl nic závratného. Matka prý vypadala jako posedlá ďáblem. Najednou vytáhl z pláště zmačkaný kousek papíru. „Tady to držela vaše babička v ruce, když zemřela. Chtěl jsem to dát včera vaší matce, ale nebyla k tomu vhodná příležitost.“

Felicity přejela rukou po papíru, byl to útržek z novin. Představoval scénu ze soudní síně, někdo byl obžalován. Bohužel neobsahoval jméno. Jediné, co Felicity na obrázku zaujalo, byl muž a žena v pozadí. V ženě poznala svou babičku. Babička seděla nehybně v první řadě a upírala zrak na obviněného. Felicity v jejích očích ještě nikdy neviděla takovou nenávist. Podle oblečení toho muže a věku babičky odvodila, že výstřižek z novin bude pocházet tak ze šedesátých let. Kdo byl ale ten muž? A proč se o něj babička tak zajímala? Zadní strana ústřížku byla ještě víc matoucí. Útržek z novin totiž ukazoval oznámení smrti. Bylo ale napsané jazykem, který neznala. Tušila, že to bude hebrejštiny. Jestliže to ale opravdu byla hebrejštiny, jak se dostala její babička na fotku v izraelských novinách?

Felicity věděla, že obracet se na policii je zbytečné. Její matka byla dospělá žena a mohla cestovat, kam chtěla a kdy chtěla. Bez dlouhého váhání se proto rozhodla jet za ní a najít ji sama. O matku se sice bála, ale také se na ni zlobila, že nechala otce na holičkách a beze slova zmizela. Olivia Felicity slíbila, že se mezitím, co bude pryč, o jejího tátu postará. Posunout cestu do Kábulu o několik dní nebyl problém.

„Počkej, Felicity!“ slyšela, jak na ni někdo volá. Otočila se a viděla, jak se za ní žene Richard, její skoro snoubenec.

„To jsem rád, že jsem tě ještě stihl, Felicity.“ Na pozdrav ji objal a políbil úplně stejně, jako to dělal dřív, dokud se s ní včera nerozešel. Pak ji pustil a obdařil úsměvem. Tak moc ho milovala. „Promiň, starý zvyk.“ Felicity se cítila kvůli polibku v rozpacích,

Richard ale vůbec. Spontánně mu úsměv oplatila. Ale vždyť si nařídila, že mu nebude dávat žádné falešné naděje! Richard měl být volný pro svou budoucí lásku. Její srdce ale bylo ústupnější než rozum. Proč je tady? Necítila se dostatečně silná na to, aby si zopakovali scénu z předešlého večera.

Richard ale důvod své přítomnosti rychle vysvětlil: „Olivia mi včera večer všechno řekla. Tvoje máma má krizi středního věku a skutečně beze slova odjela do Říma? Tak jednoduše? Podivuhodné. Spontánnost není to, co bych si někdy s Marthou Benedict spojoval. Ty ses rozhodla jet za ní?“

Díkybohu, oddechla si Felicity. Richard tu byl kvůli její matce, a ne kvůli tomu, aby ji odradil od cesty do Kábulu. „Ano, dělám si o ni starosti. Sám víš, jaká umí být. Ještě nikdy nebyla v Evropě, neumí italsky, leda tak trochu latinsky, a pokud vím, tak tam ani nikoho nezná.“

„A co máš teda v plánu? Jak ji chceš najít? Řím je celkem velký.“

„Upřímně, nemám ponětí. Ačkoliv to bude nejspíš bezúspěšné, obrátím se asi nejprve na italskou policii. Víc ale doufám v pomoc máminy banky, doposud se jevila celkem ochotně. Díky ní vím, že si máma ještě v Římě na letišti vybírala peníze. Alespoň se můžu něčeho držet. Banka by mě měla informovat o jejím příštím použití karty.“

„Tady, něco pro tebe mám, je to jméno a telefonní číslo do Říma!“ Richard jí vložil do dlaně lístek. „Dneska jsem mluvil se svým bratrem Fredem a ten mi řekl o páteru Lukasovi von Stetten. Fred s ním studoval čtyři semestry v Mnichově. Páter Lukas je jezuita a téměř od narození žije v Římě. Včera večer jsem mu volal.“

„Včera večer? Ty jsi vytáhl toho chudáka uprostřed noci z postele?“ Aby se Felicity ujistila, kolik je právě hodin, podívala se na hodinky.

Richard se už zase usmíval tím svým neodolatelným úsměvem. „Brácha Fred říkal, že to nevadí, že kněz je dvacet čtyři hodin denně ve službě boží. Páter von Stetten mi slíbil, že tě v Římě vyzvedne na letišti a pomůže ti s hledáním.“

„Díky, vůbec nevím, jak ti poděkovat. Jsem v rozpacích. Ty

jsi takový poklad a já...“ Nedokončila větu. V podstatě už bylo všechno řečeno. Nebylo nic, co by mohla dodat, aby to pro ně bylo jednodušší. Místo toho se postavila na špičky a políbila ho na tvář. „Pozdravuj ode mě Freda.“

Richard ji chytil a přitiskl k sobě. Pak ji hned zase pustil. „Hodně štěstí a ozvi se, jo?“ „Určitě.“ Odcházela, ale na chvíli se ještě otočila. „Jak vůbec poznám pátera von Stetten?“

„Docela jednoduše,“ zašklebil se Richard, „pořádně se dívej po atraktivních mužích.“

KAPITOLA 2

Řím, Itálie

O třináct hodin později přistálo letadlo ve Fiumicině.

Bylo pozdní dopoledne a Itálie se ukazovala ve svých nejlepších stránkách: slunce svítilo, nebe se lesklo modrou barvou a vypadalo jako z pohlednice.

Felicity přiletěla jen s ručním zavazadlem, takže opustila halu jako jedna z prvních. Airbus byl úplně plný, v příletové hale čekalo velké množství lidí. Prohlížela si muže kolem. Jediní hezcí muži byli buď moc mladí, nebo neměli sutanu. Došlo jí, že Richardova bratra Freda v sutaně moc často nevidala. Nosili ji vůbec jezuité v Římě? Nevěděla. Proč se jen nezeptala?

Pak uviděla jednoho hezkého mladého muže, který se tlačil davem dopředu. Všimla si ale, že za pravou i levou ruku vede malé děti. Za ním šel tlustý muž v křiklavě barevném oblečení. Felicity si při pohledu na jeho zelené kraťasy a růžovou košili vzpomněla na Richardův poslední halloweenský kostým. Převlékl se totiž za vodní meloun. *Přestaň neustále myslet na Richarda!* napomínala se.

Vylovila lísteček s telefonním číslem, který jí dal. Ještě chvíli počkala a pak páterovi von Stetten zavolala. Samozřejmě byl nedostupný. Nečekaně postřehla, že se ten muž – vodní meloun – pokouší vzbudit její pozornost. Mával kapesníkem, kterým si ještě před chvílí otíral čelo. Felicity se rozhlédla kolem, jestli skutečně mává na ni. Zamával znovu. Rozhodně mával na ni. Šla k němu.

„Jste signora Felicity Benedict?“ zeptal se nejistou angličtinou.

„Ano. Vy jste páter von Stetten?“ hleděla mu do rudého obličej. *To si na ni vymyslel Richard ale pěkný vtípek.*

„Bohužel ne. Páter von Stetten byl dnes ráno vyslán biskupem do Bambergu kvůli naléhavé záležitosti. Poslal místo sebe mě. Jsem páter Simone Olivieri. Vítejte v Římě, signora Benedict.“ Podal jí ruku.

Felicity jeho pravou zpocenou ruku zmateně uchopila. „Moc děkuji. Ale jak víte, že to jsem já?“

„Váš snoubenec vás páteru Lukasovi velice srozumitelně popsal: měl jsem vyhlížet nejkrásnější ženu na letišti. Vidíte, nebylo to vůbec těžké.“ Páter Simone se mazaně usmál.

Felicity mu úsměv oplátila. Páter se jí zamlouval. „Je od vás opravdu moc milé, že jste mě vyzvedl.“

„Rád. To jsou všechna zavazadla, která s sebou máte?“ podíval se překvapeně na malý kolečkový kufr. Zřejmě ještě nikdy neviděl cestovat ženu s tak málo zavazadly. Felicity nevěděla, že páter slouží s pěti sestrami, které přijely do Říma s takovými kufry, jako by se tam stěhovaly.

„Ano, doufám totiž, že svou matku brzy najdu. A kdybych se tu musela zdržet delší dobu, můžu si kdykoliv něco dokoupit.“

„Dobře, nejdřív pojedeme do vašeho hotelu. Víte už, co budete chtít potom dělat jako první?“ zeptal se, zatímco opouštěli terminál a vcházeli do teplého slunečného květnového dne.

„Ano, chtěla bych zajít na policii a poprosit je, aby zkontaktovali římské hotely. Máma dnes musela někde přespat, dorazila sem včera v poledne.“

„Dobře, jak se jmenuje váš hotel?“

„Hotel Visconti.“ Felicity chtěla vytáhnout adresu, ale páter Simone řekl: „V klidu, já to znám. Je to v Centro Storico, kousek od Piazza del Popolo.“

Poté, co se Felicity ubytovala, odvezl ji páter Simone na nejbližší policejní stanici na Piazza Trinita dei Pellegrini.

Policista byl velice chápavý a přátelský, římské hotely však zkontaktovat nemohl. „Je mi líto, signora,“ překládal jí páter Simone, „ale vaše matka není považována za pohřešovanou, sama jste říkala, že nemáte důvod si myslet, že by to mohl být zločin.“

Počkejte, až se vám matka sama ozve, signora. Také bych vám radil, abyste se obrátila na americké velvyslanectví ve Via Veneto. Arrivederci.“

„To jsem si přesně myslel,“ komentoval to páter Simone a otřel si znovu čelo kapesníčkem. „Římští úředníci. Nemají žádnou zodpovědnost a svou práci se snaží, pokud je to možné, předat někomu jinému. To není žádná *Forza Italia*.“

„Co tedy budeme teď dělat?“ Felicity zůstala zamyšleně stát na schodech policejní stanice.

„Nejdřív půjdeme na jídlo a pak se poradíme o dalším postupu. Mám nápad, ale teď pojd'te, zajdeme do Tratorrie da Gino. Pěšky je to odsud kousek.“

Felicity neměla na jídlo moc chuť, ale když jí o něm páter tak nadšeně vykládal, neměla srdce ho odmítnout. Hostinský Gino pozdravil pátera Simona jako starého kamaráda, a když si všiml, že si přivedl *bella signorina*, začal se předvádět. Každých pět minut poskakoval kolem jejich stolu a ptal se Felicity, jestli jí chutná.

Felicity se snažila sníst alespoň polovinu jídla, zatímco si páter Simone vychutnával láhev červeného vína. Felicity pomalu usrkávala ze své skleničky. Cítila, že začíná mít migrénu, které červené víno k obědu moc nepomáhalo. U *pasta e fagioli*, které byly servírovány jako Primo, začala být Felicity netrpělivá, a tak se pátera Simona zeptala na jeho nápad. Ten si zrovna rovnal ubrousek na klíně. Podíval se na ni. „Páter von Stetten mi říkal, že je vaše matka hodně věřící a hodně času tráví modlením, k tomu si tedy mohla vyhledat nějaký kostel. Domyslel jsem si, že pokud byste měla její fotografii, mohl bych ji okopírovat a rozdat bratrům, aby se po vaší matce v kostelech podívali.“

„To je vynikající. Samozřejmě, že mám fotku!“

Páter Simone znovu popadl lžici. „A teď to ochutnejte. Gino dělá nejlepší *pasta e fagioli* v Římě. A nedělejte si starosti, signorina Benedict. Vaši matku určitě najdeme.“

KAPITOLA 3

Fotka nakonec nebyla potřeba.

Mezitím, co jim Gino podával espresso, ozvali se Felicity z banky a sdělili jí jméno hotelu, ve kterém se její matka ubytovala. S páterem Simonem se ihned vydali na adresu Via della Conciliazione.

Na recepci se Felicity ohlásila jako dcera Marthy Benedict. Podle recepční byla Felicitina matka ve svém pokoji, neboť odemykácí karta, nutná pro zprovoznění elektřiny, byla aktivována. Telefon však Martha nebrala. „Možná se signora Benedict právě sprchuje nebo si fénuje vlasy, a proto telefon neslyší,“ namítla zaměstnankyně hotelu.

Felicity se snažila ovládat svou netrpělivost. „Dobře, tak tedy počkáme deset minut a pak to zkusíme znovu. Pokud se máma ani pak neozve, budeme se moci jít ujistit, že je v pořádku?“

„Samozřejmě.“

V tu chvíli se otevřely dveře výtahu, z nichž vystoupila starší Asiatka a tlačila pokojský vozík k mladé recepční. Felicity z jejich rozhovoru rozuměla pouze jménu své matky. Tázavě se podívala na pátera Simona.

„Vypadá to, že už od včerejšího večera visí na dveřích od pokoje vaší matky cedule ‚Prosím, nerušit‘,“ přeložil jí a obrátil se na dámu na recepci: „Myslím, že bychom tam měli jít. Co když je ta žena nemocná a potřebuje lékaře?“

Recepční kývla a zavolala kolegyni, aby za ni zaskočila. Šli k výtahu.

Krátce nato stáli všichni tři přede dveřmi pokoje číslo 212. Za-

klepali, ale nikdo neotvíral. Felicity zkusila na matku zavolat, ale stále nic. „Prosím, otevřete nám ty dveře?“ zeptala se Felicity netrpělivě.

Zaměstnankyně víc neotálela a otevřela dveře náhradní kartou. Felicity vstoupila do pokoje jako první. Překvapil ji neočekávaný zmatek. Veškerá plocha pokoje byla poseta novinovými články a papírovými ústřižky. Spousta z nich byla roztrhaná, nějaké byly znovu slepeny. Vypadalo to jako obrovské puzzle. Její matka seděla na posteli, rovněž pokryté papírovými ústřižky. Mastné vlasy jí padaly do obličeje vypadala duchem nepřítomně. Až když ji dcera chytila za ruku, zaznamenala, že někdo vešel do pokoje. Vyrazila ze sebe zděšený výkřik.

„Mami! To jsem já, Felicity!“

Martha na dceru zírala jako na cizí osobu. Nakonec vzdychla a unaveně si promnula obličej. Tiše řekla: „Felicity! Co tady děláš?“

„Hledám tě. Tat'ka a já jsme si o tebe dělali starosti, takhle jednoduše zmizet. Na co jsi myslela? Proč jsi tátovi alespoň nezavolala? A co vůbec děláš tady? Co je to za papíry?“ Ačkoliv se Felicity ulevilo, že matku tak rychle našla, její hlas zněl vyčítavě.

Martha Benedict se rozhlédla kolem, jako by ten nepořádek celou dobu nevníkala. Místo odpovědi si rukama přejela po rozzcuchaných vlasech: „Musím vypadat příšerně.“

„To teď vůbec není důležité. Hlavně, že je ti dobře. Teda, je ti dobře, ne?“

„Samozřejmě.“ Felicitina matka se nemotorně vyhoupla z postele. Udělala dva kroky, zakymácela se a málem upadla. Páter Simone ji včas zachytil a pomohl jí zpátky do postele. Felicity vzala matku za ruku a nahmatala tep. „Máš hodně nízký tlak. Kdy jsi naposledy něco jedla, mami?“

„Nevím,“ odpověděla zmateně. „Možná včera ráno.“

Páter Simone ustaraně naplnil sklenici vodou a podal ji Felicitině matce.

„Bylo by možné přinést mámě nějaké lehké jídlo, prosím? Polévku nebo třeba omeletu?“ obrátila se Felicity na recepční,

kteřá pořád ještě rozpačitě stála v pokoji. Ta zakývala hlavou a rychle odešla.

Páter Simone přeletěl očima výstřižky rozmístěné po pokoji. Nestihl nic moc zaznamenat, ale jevily se mu staře. Oblečení na jednom ze slepených obrázků mu přišlo tak z dvacátých let. Na křesle uviděl zelenou papírovou mapu s jednacími znaky. Procesová jednání? Potom upřel pohled na poznámkovou knihu, ve které signora listovala, když vstoupili do pokoje. Ležela na koberci, otevřená na poslední stránce. Zvedl ji a poznal její písmo. *Hebrejšťina*? podivil se. Na konci stálo jedno slovo. *MET*. Hebrejsky *smrt*. Co to má znamenat?

„Umíte to přečíst?“ upírala na něj zrak Felicitina matka. V jejích očích se zase objevil život.

„Ano. Hebrejšťina.“

„A vy umíte hebrejsky?“

„Ano, studoval jsem ji.“

„Mohl byste mi to prosím přeložit?“

„No, je toho docela hodně.“ Páter Simone rychle prolistoval knihou.

„Prosím, je to důležité. Musím vědět, co se tam píše.“

„Kdo to napsal?“ chtěla vědět Felicity, protože poslouchala jejich rozhovor.

„Myslím, že tvoje babička.“

„Babička uměla hebrejsky?“

„Zjevně ano.“

„Ty jsi to nevěděla?“

„Ne, nikdy se o tom nezmínila. Nebyla Italka, ale Němka. Po válce byla v Římě jen jednou. Proto jsem tady. Lhala mně i otci, podváděla nás. Tím taky dohnala tátu k sebevraždě.“

„Cože?“ poslouchala Felicity vyděšeně. „Ty ses zbláznila? Co to povídáš?“

„Je to pravda. Matka má podíl na smrti tvého dědečka.“

„Ale vždyť měl v roce 1960 autonehodu.“

„Ano, ale jen proto, že se s ním předtím pohádala a vyhnala ho. On pak nastoupil do auta a naboural do stromu. Myslím, že to udělal schválně.“

„Jak můžeš něco takového říct, mami! A odkud to vůbec víš? Tehdy jsi byla ještě dítě!“

„Bylo mi čtrnáct, to už jsem byla dost stará, abych to vnímal! Navíc, když jsem našla v matčině pokoji krabici s básněmi, všechno se mi vybavilo. Nejspíš jsem to v sobě celou dobu potlačovala. Když jsem si ale přečetla jeho básně matce, na všechno jsem si vzpomněla. Tady,“ Martha Benedict vystrachala z kabelky malý složený papírek, „přečti si to. Na zadní straně je datum. Tvůj dědeček to napsal dva dny před smrtí.“

„Medově mrtvý?“ zamumlala Felicity, když báseň dočetla. „Zní to smutně a melancholicky.“

„To taky je. Ta hádka tenkrát nebyla jejich první, hádali se už několik dnů. Tvůj dědeček předtím nikdy nekřičel. Byl to laskavý muž a do té doby jsem nikdy nezažila, že by na matku zvýšil hlas. Uctíval ji a jednal s ní jako s královnou, tak jí také říkal: moje včelí královna. Tehdy se hádali pořád kvůli jedné a té samé věci. Ona na něj křičela, že ji prý obelhal, že ten muž tenkrát málem neumřel a že ji připravil o pomstu. Proto byla tak hysterická. Otec se bránil, vždycky říkal, že musí myslet na dítě, za žádnou cenu nechtěl s matkou letět do Izraele. Ještě si vzpomínám, že šlo o nějaký proces, u kterého musela být, protože chtěla vypovídat. Otec naopak tvrdil, že jí nešlo o výpověď, ale jen o to, aby ten muž zemřel.“

„Jaký muž?“

„To nevím. Ale jsem tady, abych to zjistila.“

Felicity si rozrušeně sedla vedle matky na postel. *Její babička měla v úmyslu někoho zabít a dědeček tomu chtěl zabránit?* Nic z toho jí nedávalo smysl. „A proč si jsi tak jistá, že odpověď na tohle všechno najdeš zrovna tady, v Itálii?“

„Protože v Římě to všechno začalo. Tady se tvůj dědeček s babičkou po válce setkali. Ne v Seattlu, jak vždycky tvrdila. Další lež.“

Felicity se na matku nevěřícně podívala. „Odkud to víš? Proč by nám o tom lhala?“

„V krabici ležel i můj italský rodný list! Umím trochu italsky, tak jsem pochopila, co *Certificato di nascita* znamená. Navzdo-

ry matčinu tvrzení, že jsem se narodila ve Státech, jsem se narodila v Římě, v nějakém vězení! Nějak musela v poválečném zmatku sehnat americký křestní list.“

„Babička tě porodila v italském vězení? To je šílený.“ Felicity se popleteně podívala na pátera Simona. Ten měl zvednuté obočí a vypadal stejně bezradně jako ona.

„Samozřejmě,“ pokračovala Felicitina matka. „Včera jsem jela na adresu toho vězení, ale je už dávno zbourané a stojí tam obytný blok. Matka se s dědečkem musela seznámit tam, pracoval v něm. V městském archivu jsem objevila jeho jméno na seznamu zaměstnanců z roku 1944. Také očividně nebyl jen lékař, ale i kněz,“ vyprávěla rozrušeně Martha Benedict.

„Odkud, pane bože, můžeš tohle všechno tak dobře vědět, mami?“

„Od jedné studentky, která mluví velice dobře anglicky a je na stáži v městském archivu. Bohužel mi nemohla říct, proč byla babička ve vězení, jen že se měla dopustit zločinu za vatikánskými zdmi. Proto tu také neměla žádné spisy, nacházejí se totiž ve Vatikánském archivu. Člověk musí podat žádost, aby do nich mohl nahlédnout. To mám v úmyslu udělat zítra. Ta dívka ale také zjistila, že pravé jméno tvého dědečka zní Raffael Valeriani, a ne Ralph Valerian. Na mém rodném listě stojí „otec neznámý“. To znamená, že muž, kterého jsem celý život považovala za svého otce, můj otec není. Oba mi lhali. Musím zjistit, kdo je můj pravý otec. To je také ten důvod, proč mě matka nikdy nemilovala. Je mi jasné, že jsem neměla tak urychleně odjet, ale byla jsem naprosto zmatená a nedokázala jsem normálně uvažovat.“

Felicity se na matku ohromeně dívala. Najednou si vzpomněla na ten novinový ústřížek, který jí dal ošetřovatel v ústavu sociální péče. Měla by ho mít v kabelce. Byl na obrázku ten muž, kterého chtěla její babička podle tvrzení dědečka v roce 1960 zabít? Nepokusila se o to už někdy dřív? Její mysl zachvátilo strašné podezření. Felicity přemýšlela, jestli by měla ten výstřížek najít a ukázat ho matce. V tu chvíli se ale matka opět obrátila na pátera Simona. „Mohl byste mi přeložit tento text?“ Neznělo to jako

prosba, spíš jako výzva. Jako by byla jeho povinnost to udělat. Zahнала ho tím do kouta. Páter Simone přemýšlel, kolik podobných povinností ho následující dny čeká. Měl skládat zkoušky a odevzdávat vědeckou práci, také připravoval představení Shakespearovy hry *Sen noci svatojánské* v Jezuitském divadle. Kulisy ještě zdaleka nebyly hotovy, hlavní představitel měl ošklivou letní chřipku a on za něj stále neměl náhradu. Neměl ani minutu na překládání. Už to, že se dneska uvolnil, mu nabouralo časový plán. Ne, vyloučeno, opravdu neměl čas na další dobrý skutek. Slyšel se ale odpovídat: „Velice rád, signora Benedict. Ale budu na to potřebovat pár dnů. Mezitím si s dcerou můžete prohlédnout Řím. Já se vám ozvu, až budu hotov. *Va bene?*“ V duchu se proklínal. Zvědavost byla opravdu jeho největší neřestí. Osmý smrtelný hřích. Ale bylo tady ještě něco, co ho nutilo souhlasit. Něco, co přesahovalo zdravou zvědavost.

Byl duchovním pečovatelem, a tak dávno pochopil, že vztah mezi matkou a dcerou je velice křehký. Stálo mezi nimi hodně nevyřčeného, jako by se nacházely na protějších stranách propasti. Pokud byla důvodem jejich konfliktů z minulosti babička, chtěl se pokusit postavit mezi nimi most, který jim to pomůže vyřešit.

KAPITOLA 4

Za pět dnů zavolal Felicity naprosto nevyspalý páter Simon. Kvůli překladu všechno odložil a nepřetržitě na něm pracoval. „Je vaše matka někde poblíž?“ zeptal se téměř šeptem.

„Ne, před chvílí odešla, měla nějaké zařizování.“ Felicity jeho otázka překvapila.

„To je dobře. Mám už ten překlad. Musím ale přiznat, že se mnou ty řádky pořádně otráslý. Na něco takového jsem nebyl připravený, signora Felicity. Ale nemůžu a ani nechci předjímat historii. Musíte si to sama bezpodmínečně přečíst, pak pochopíte, co mám na mysli. Ty záznamy pocházejí skutečně od vaší babičky, jak si vaše matka myslela. Máte u sebe počítač?“

„Ano.“

„Dobře, tak mi prosím řekněte vaši e-mailovou adresu. Pošlu vám překlad jako dokument. Pokud vám smím něco poradit: přečtete si to nejdřív sama. Až to uděláte, ozvěte se mi a předáme to vaší matce společně. *Va bene?*“

Felicity se vším bez dalších otázek souhlasila, ačkoliv se trochu divila jeho pohřebnímu chování. Teď už se také obávala minulosti babičky. Co mohla obsahovat, že pátera tak vyděsila?

V předchozích dnech procházela Felicity s matkou podklady z krabice. Místo prozkoumávání Říma skoro nepřetržitě přemýšlely nad útržky novin.

„Jednomu nerozumím, mami, proč to babička všechno roztrhala a potom uložila zpátky do krabice? Proč to nevyhodila?“

Její matka nechtěla přiznat, že to byla ona, kdo v počátečním šoku obsah krabice roztrhal. Felicity se pustila do třídění nespo-

četného množství útržků. Byly napsány německy či italsky, pár z nich také hebrejsky, čemuž matka ani dcera nerozuměly.

Felicitin pokus přeložit texty pomocí internetového překladače vyplodil jen zmatek slov. Další hodiny ji stálo jednotlivá slova překládat se slovníkem. Výsledky byly stejně chabé, dokonce nebyly o moc chytřejší než předtím. Texty byly z velké části starší sedmdesáti let.

Během společně strávených dnů se ale matka s dcerou skutečně trochu sblížily. Nespojovala je slova, nýbrž složitá atmosféra. Felicity se zdála změna jejich vztahu stále nedosažitelná. Bylo to nesmělé, opatrné sblížování, jako by byly jejich pocity křehké jako porcelán.

Felicity se v těchto dnech několikrát pokoušela prolomit ticho, které zastínilo její dětství. Co ale měla matce říct? Ptala se sama sebe, proč má pocit, že je mezi nimi taková nevysvětlitelná propast. Jako dítě to přijala, protože nic jiného neznala: nevnímala svou matku jako lidskou bytost.

Když ale dospěla, postupně pochopila, že jí vždycky něco chybělo. Současně v ní hlodala tichá výčitka k sobě samé. Proč se již dávno nepokusila tuto neviditelnou zeď překonat? Myslela na to, jak jí Richard při loučení vyčetl, že má strach z hlubokých citů, a tak před nimi utíká. Neměl pravdu?

Byla zbabělá? Bylo pro ni jednodušší ublížit jemu než se postavit své vlastní nedostatečnosti? Ale když bylo bezohledné chování příznakem, co bylo potom příčinou? Byla klíčem její zemřelá babička? Felicity poprvé napadlo, že ony tři, babička, matka a vnučka, sdílejí v moři života stejný nutkavý neklid.

Pocítila, že se to vztahuje stejně na ni jako na její matku, přesto obě váhaly, jestli udělat poslední krok. A tak trávily společné dny v podivné náladě, někde na půli cesty mezi vyčkáváním a očekáváním.

Její matka dosáhla alespoň jednoho ze svých cílů – Felicity neodletěla do Kábulu. Dnes by tam musela nastoupit do služby, místo toho ale přetěžovala svůj notebook. E-mail od pátera Simona už měla v poštovní schránce.

Otevřela dokument a začala číst.

Dopis matky Marie dceři Marthě

Drahá Martho, má dcero,

dnes jsem se od svého doktora dozvěděla, že mám Alzheimeru v raném stádiu. Shledávám to jako ohavnou ironii osudu, neboť jsem se celý život snažila svou minulost zapomenout.

Nyní to budu dělat kousek po kousku.

Dříve, než se to stane, chci dohnat to, co jsem měla udělat už dávno: sdělit Ti historii naší rodiny.

Kdo jsme a odkud pocházíš.

My, lidé, jsme všichni součástí společného řetězce, jsme spolu navzájem spojeni, protože v sobě nosíme kus života a myšlenek těch, kteří byli před námi. Pokud je láska srdcem, pak je paměť duší. Obojí je nesmrtelné. Občas se ale dějí špatné věci, které řetězec přetrhnou a zatemní Ti duši. Můj článek řetězce se roztrhl před mnoha lety.

Vím, že jsem jako matka selhala, Martho. Po celý život jsem pro Tebe zůstávala cizí, záměrně jsem Tě vyloučila ze svého života a zakázala jsem Ti být článkem v řetězci Tvých předků. To člověk nemůže odpustit.

Ale možná mě trochu pochopíš, když budeš znát naše dějiny. Hodně jsem napsala už dřív, hebrejsky, řečí, kterou mě naučil můj otec. Toto udělat byl nápad Tvého nevlastního otce Raffae-la. Doufal, že své zážitky tak lépe zpracuji.

Tvůj nevlastní otec byl úžasný muž, Martho. Dal Ti to, co jsem Ti já dát nemohla. Když jsem Raffaela v Římě potkala, byl mladým knězem, duchovním, jehož vřelost při modlitbě předčila jen milosrdenství a láska k bližnímu svému. Pevně jako skála věřil tomu, že mu mě poslal bůh, aby mě zachránil. Tak jsem se stala partnerkou jeho života. Raffael se kvůli mně všeho vzdal – posláním i domova, Itálie. Já jsem si jeho lásku nezasloužila, ani jsem mu nepoděkovala. O mnoho let později, krátce před svou smrtí, mi řekl, že konečně pochopil, že život není jen příkazem, nýbrž také skutkem.

Od té doby se této věty nepřestávám držet. Nejprve jsem nechápala, co tím myslel. Bylo mi ale jasné, že svou lásku ke mně bral jako milosrdný skutek, ale zničila ho. Já jsem ho zničila. Ty si myslíš, že jsem tě nikdy nemilovala, že? Pravda je, že jsem tě nikdy milovat nechtěla. Nechtěla jsem dítě. Nejdříve jsem nenáviděla své tělo, protože mi to zavinilo, pak jsem nenáviděla sama sebe, protože jsem tomu nemohla zabránit.

Když ses narodila a já Tě poprvé držela v náruči, byla to chvíle, kdy jsem věřila, že by všechno mohlo být dobré. Ten neuvěřitelný pocit lásky. Ale náhle vyvstala opět nenávist, ne k Tobě, Martho, ale ke mně samotné, protože jsem Tě milovala! Rozrušilo mě to, nechtěla jsem cítit tuhle lásku, nechtěla jsem už nikdy něco cítit. Láska byla minulost, neměla být nikdy součástí mého života, a proto jsem v sobě tyto dobré pocity zahubila. Nenávist je ďábel, držela mě pevně ve svých rukou.

Přitom jsem si pro Tebe toužebně přála šťastný život plný lásky, Martho. Z Felicity vyrostla skvělá dcera. Dej jí všechnu lásku, kterou jsem Ti já nedala, a najdi vaše společné místo v řetězci našich předků.

S mou minulostí, která je také Tvou a Felicitinou, Ti odkazuji důkaz proti zapomnění.

Odpusť mi, Martho...

Žij dobře...

Tvá matka